

วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา Journal of Buddhist Studies

ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 | มกราคม - มิถุนายน 2567

Vol.15 No. 1 | January - June 2024

ISSN : 1905-534x (Print)

ISSN : 2697-3995 (Online)

วัตถุประสงค์

วารสารพุทธศาสตร์ศึกษาเป็นวารสารวิชาการราย 6 เดือน (ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน, ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม การศึกษาค้นคว้า และเพื่อเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการ ในมิติทางด้าน พระพุทธศาสนา ปรัชญา สังคมวิทยา พัฒนาสังคม เศรษฐศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ศิลปกรรม และรัฐศาสตร์ ทุกบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขา ที่เกี่ยวข้องจำนวน 2 หรือ 3 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-review) โดยเปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ประเภทของบทความที่ได้รับการตีพิมพ์

1) บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่นำเสนอการค้นคว้าวิจัย เกี่ยวกับด้านพระพุทธศาสนา ปรัชญา สังคมวิทยา พัฒนาสังคม เศรษฐศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ศิลปกรรม ครุศาสตร์ และรัฐศาสตร์

2) บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความวิเคราะห์ วิจัยหรือ เสนอแนวคิดใหม่

3) บทความวิจารณ์หนังสือ (Book Review) เป็นบทความในลักษณะวิจารณ์หรือ อธิบายเหตุผลสนับสนุนในประเด็นที่เห็นด้วย และ มีความเห็นแตกต่างในมุมมองวิชาการ

๑ เจ้าของ (Owner)

บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

139 ถนนสุเทพ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

053 - 278967, 053 - 270451 ต่อ 311

๑ บรรณาธิการ

ดร.พิสิฏฐ์ โคตรสุโพธิ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตเชียงใหม่

๑ ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายบุญมี แก้วตา

นายอำนาจ ใจยาว

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตเชียงใหม่

๑ กองบรรณาธิการ

พระครูปริยัติเจตยานุรักษ์, ผศ.ดร.

คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

พระครูวินัยธรสฤษดิ์ชัย ญาณวิโร, ผศ.ดร

คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

พระอธิวัฒน์ ธรรมวัฒน์ศิริ, ดร.

คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

พระวิฑูรย์ โกฏินกรรจ, ดร.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

รศ.ดร.พูนชัย ปันธิยะ

คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

รศ.ดร.อภิรรมย์ สีดาคำ

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

รศ.ดร.ปรุฑม บัญศรีตัน

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รศ.ดร. ฉลองเดช คุณานุมาน

ภาควิชาสื่อศิลปะ และการออกแบบสื่อ คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รศ.ดร.ทิพวรรณ ทังมั่งมี

ภาควิชาสื่อศิลปะ และการออกแบบสื่อ คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รศ.ดร.สัญญา สะสอง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

รศ.ดร. ปาริชาติ บัวเจริญ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพายัพ

รศ.ดร.วินิจ ผาเจริญ

วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

รศ. ลิปิกร มาแก้ว

คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์

ผศ. ดร. อุเทน ลาพิงค์

คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ผศ.ดร.ประทีป พิษทองกลาง

คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ผศ.ดร.สมชาย ดำเนิน

สมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย

๑ ฝ่ายประสานงานและจัดการ (Coordination and Management)

นายภัชรบด ฤทธิเต็ม

นายจิตตกร จันทร์ศิลป์

๑ ฝ่ายกฎหมาย (Law Department)

นายอนุพงษ์ วงศ์รัตนมัจฉา

๑ ออกแบบปก (Cover Designed)

พระแสงแก้ว ปภัสสรโร

๑ จัดรูปเล่ม (Content Designed)

พระนิติพัฒน์ อุชจาโร

๑ กำหนดออกเผยแพร่

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - มิถุนายน

ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม - ธันวาคม

๑ Website : <https://www.tci-thaijo.org/index.php/JBS>

๑ Email.: jbs@mcu.ac.th

๑ หมายเลข ISSN : 1905-534x (Print) ISSN : 2697-3995 (Online)

สารบัญ

หน้า

<u>บทความวิจัย</u>		
◎	แนวทางการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงพุทธ ของวัดในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ญาณวดี พงศาภักขร, วิโรจน์ วิชัย	1-19
◎	ศึกษาวิเคราะห์การตลาดวิถีธรรม ของชุมชนภูผาฟ้าน้ำแม่เลา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เพลินพิศ สังข์บุญลือ, เทพประวิณ จันทร์แรง, ผุสดี เจริญไวยเจตน์	20-36
◎	แนวทางการบูรณาการจิตตปัญญาศึกษากับภาวณาธรรม ในพระพุทธศาสนา เพื่อพัฒนาสุขภาพในศตวรรษที่ 21 สุดปฐพี เวียงสี	37-50
◎	ศึกษาวิเคราะห์หลักพุทธธรรมที่ปรากฏในประเพณีแห่ผีตลก ของชาวไท-ยวน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ พระครูศรีสุตโสภณ (เงิน จันตะ), พระครูสิริปริยัตยานุศาสน์	51-67
◎	การประยุกต์ใช้คิลานสูตร เพื่อป้องกันและรักษาโรคโควิด 19 ของเครือข่ายจิตอาสาแพทย์วิถีธรรม แสงอรุณ สังคมศิลป์	68-84
◎	Defense mechanism : กลไกการป้องกันตนเองแบบรอบด้านเชิงพุทธ จากผลกระทบโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หมู่บ้านสีขาว จังหวัดลำพูน พระครูสิริสุตานุยุต , พระมหาอินทร์วงศ์ วงศ์ไชยคำ, นิกร ยาอินตา	85-102
◎	กระบวนการสร้างกลไกการปรับตัวด้านการจัดกิจกรรมทางสังคมเชิงพุทธ จากผลกระทบโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 หมู่บ้านสีขาว จังหวัดลำพูน พระมหาอินทร์วงศ์ วงศ์ไชยคำ, จันทร์สม์ ตาบุลึง, พระครูภาวนาโสภิต, บุญเพลิน ยาวิชัย, พระอธิวัฒน์ ธรรมวัฒน์ศิริ	103-118

- ๑ ศิลปกรรมบำบัด: พระเจดีย์สร้างความสุข ชุมชนบ้านแม่ห่าง 119-137
 อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย
 พระวิสิทธิ์ วงศ์ใส, พระมหาดนัยพัชร์ ยูนิรัมย์, ธวัชชัย จันจุฬา
- ๑ สัตว์หิมพานต์สู่การสร้างสรรค์งานจิตรกรรมไทยร่วมสมัย 138-155
 ภัคพงศ์ ทองเกลี้ยง, ศิริศักดิ์ อภิศักดิ์มนตรี, พระอธิวัฒน์ ธรรมวัฒน์ศิริ
 พูนชัย ปันธิยะ, ฉลองเดช คุณานูมาต
- ๑ บทบาทของเศรษฐกิจในการอุปถัมภ์พระพุทธศาสนา 156-171
 ในคัมภีร์อรรถกถาธรรมบท
 พระมหาสิทธิชัย ธรรมสุจริต, อุเทน ลาพิงค์
- ๑ การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการสอนภาษาไทย 172-186
 ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ชั้นปีที่ 4
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ปีการศึกษา 1/2562
 พระครูปลัดณัฐกร ปฎิภาณเมธี, พระครูปริยัติกิตติวิมล, อัครชัย ชัยแสง,
 ชุ่ม พิมพ์ศิริ, กิตติคุณ ภูลายยาว
- ๑ การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ 187-210
 โดยใช้รูปแบบเอส เอส ซี เอสร่วมกับการจัดการเรียนรู้ห้าแนวปฏิบัติการ
 สอน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 พิชชาพร ทองเลียบ, ปริญญาภษ สีทอง
- ๑ รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อลดอัตราการออกกลางคัน 211-225
 ของนักเรียนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
 กานต์ชนก ทองมา, พิกุล ภูมิโคกรักษ์

- ๑ รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3
นาฏยา ปาละสิทธิ์, พิกุล ภูมิโคกรัตน์ 226-241

- ๑ รูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่
ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย
เขต 2
นุชธิดา ก้อนพิลา

บทความวิชาการ

- ๑ ศัญศาสตร์: การถอดรหัสบทสวดมนต์พาหุงจากจิตรกรรมฝาผนัง
พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ 261-275
นันท์ภัสกร ลำภากร, อนุชา แผงเกษตร
- ๑ “ปลายศักดิ์สุรินทร์” วาทกรรมทางการเมืองทูตสันถวไมตรี ไทย-ศรีลังกา 276-295
อัญชลี แสงเพชร, พระพิทักษ์ แผงโกฏี
- ๑ การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ด้วยหลักอิทธิบาท 4 296-309
พระวิฑูรย์ โกฏีฉกรรจ์, สมชัย ศรีนอก, นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ